

La Paz - Bolivia, mayo 2012

YEMBOEIPO RETA

1. Urutau
2. Ñeeri ruoyekuatiague yemboeipo reta
3. Miari arakaendaye urutauregua.
4. Ñañemongoeta vaëra kuae arakae ndayere
5. Yaikuatia urutau jee
6. Michia reta iyeepika
7. Michia reta iyeepika
8. Peñemomgueta kuae äreguare javoi peikuatia
Pekuatia rirupe

WiñayPacha:

Ñemboe ruvicha:	Roberto Aguilar Gómez
UPIIP Pegua:	Walter Gutiérrez Mena
Oporomborïvae reta:	Aurora Quinteros
Oyapovae:	Florentino Manuel Aquino
	Celia C. Miranda Chávez

miäri arakaendaye urutauregua.

Korai miäri arakae urutau regua Oiko ndaye metei kuñatai täta yae oaiu tú retavae, mbaetieteindaye oyapoka tembiapo chupe, jaérämo iyakiyeyé oyeapo. Oñemokuñama yave guîtreko ma metei kuimbae jätangatu yae vae, oyeere guajajívae. Kuae kuña urutau jokoräi oyeere vae mbaetieteipakúe oyapo vaerä tembiu imepe, jokoräi yoguîtreko, urutau mbaeti jeko oipoepi.

Kuae kuimbae guajají ikueraima jembireko jekogui, oñemongetama oeya vaerä.

Metei ara oyupavo kuimbae ojo vaerä kaape ei oeka, guírajavi jembireko. Oguata reta ndei köembove güive ojoma arambíte, jekuae oguata reta; guajají iñemoneta omokangi vaerä jembireko jare ombotaví vaerä oeya kaape, jökorai oasa: "Urutau ikangíma yave oiporuma imepe oputuu vaerä ımambae kuña paravete oke tatárupi, jaema guajají opüa viarima ojo chugui.

Urutau osareko yave, guajají mombiríma oeya kuña paravete kaape, jaema ojo teima ime jaikue

erëi mbaeti oupití, ojoma pítu chupe yave urutau okiyema mbaeporougui, jare oyeupima ívirare jare omboíptí osapúkai imepe: iguajají!...iguajají!...guajají!...iguajajajíjí!. Jökoräi osapúkai oiko ramboeve oyeapo ojo oiko.

Jovoi guajají tätama ipiatíti jembireko ombotaví vae re, oiporuma ñakurutü tüpape omondo vaerä ívirayípíra jokoräi joguireko pavë vaerä.

Urutau jekuaeño ime oeni oiko añave rupi iGuajajajíjí!...iGuajajajíjí!

Guajají jembireko iyípípe oiko ívirayípíra pírurä.

ÑAÑEMONGETA VAERÄ KUAE ARAKAENDAYERE

JARE YAIKUATIA ÑANEÑEMONGETA

1. - Jaekavipa tařusu reta iyakî yoguireko vaerä?

.....
.....

2.- Kunumi reta jaekavipa jembireko oeya vaerä?

.....
.....

3.- Kuñataï reta oime yave mbia guireko jaekavipa
iyakî?

.....
.....

YAIKUATIA URUTAU JEE

Urutau - urutau - urutau - urutaú

ra - re - ri - ro - ru

ta - te - ti - to - tu

yaeka ūru ñee p̄au

tatu - tata - uru

MICHIA RETA JEKOMBOE

Jokörai ndechi reta omboarakuaa jímimino kuñatai reta.

“Aguíye ndeakí cherayí, ndererajatako neme ndereya kaape” jei ndaye chupe reta.

Ngara Michia reta, ndeiguiño, ichí , tu, ani ramo jétara reta, oyapo chupe reta ipiapotaa.

Kunumi reta jare kuñatairaí reta yamboetetako okuakuaague reta yamboete rami.

Ñamboekata jae ikřeř oñemboe vaere.

Ñamboarakuaa oiko kavi vaérä.

Aguíyeta ñamomii jare ñamomäraica.

Aguiyeta yaïu yoaví, echa amope kunumi reta yaïu kuñataïgui.

Michia jete rupi oïkomeguävae, aguiyeta yaïu yoaví, ikavitako yamborí jókuae nunga reta.

Oporomboevae reta tiplaguasu reve toguiroata michia reta, echa jae retako omborí guïnoi chupe retako oyeokuai ñoguïnoi.

Yaekatako kërai michia reta, oyekou avei, oyerovia katu avei yoguireko vaerä.

Yayapo kavi yave kuae teko reta, yayapoko ñaïjupivae jare yaiko päveta mboromboete rupi ñomboete rupi.

Opaguire pemongogeta kuae **MICHIA RETA JEKOMBOE**.

Peyapo mbaravíki pñañemongueta atí ñavo rupi

1.-Ikavirako yamboete avei okuakua vae jare michia reta?